

Via pulchritudinis w ewangelizacji i katechizacji

Streszczenie

Artykuł jest próbą odpowiedzi na pytanie: jakie są założenia i realizacja drogi piękna w ewangelizacji i katechizacji na przykładzie kaplicy pw. Chrystusa Sługi w Centrum Ruchu Światło-Życie w Krościenku nad Dunajcem. W tym celu opracowywano kwestie pomocnicze: na ile *droga piękna* jest jednym z podstawowych paradygmatów nowego ujęcia ewangelizacji i katechezy oraz na czym polega realizacja tych założeń w kaplicy pw. Chrystusa Sługi w Centrum Ruchu Światło-Życie w Krościenku nad Dunajcem.

Badania wykazały, że Kościół od wieków stosował *drogę piękną* w głoszeniu Ewangelii, natomiast współczesne wypowiedzi Magisterium i teologów dodają nowego impulsu, by jeszcze bardziej docenić to narzędzie w ewangelizacji i katechizacji. Analiza wypowiedzi założyciela Ruchu Światło-Życie oraz badania jakościowe przeprowadzone z osobami odpowiedzialnymi za formację w tym Ruchu, wykazały, że w swojej pracy formacyjnej Ruch Światło-Życie wykorzystuje *drogę piękną*. Jako przykład ukazano kaplicę pw. Chrystusa Sługi, która poprzez swoją aranżację ukazuje najważniejsze idee, które powinny przyświecać każdemu uczestnikowi formacji, a są to idea chrystocentrycznej diakonii oraz praktyka indywidualnej modlitwy zwana „Namiotem Spotkania”.

Słowa kluczowe: droga piękna (*via pulchritudinis*); ewangelizacja, katechizacja, kaplica Chrystusa Sługi, Ruch Światło-Życie.

Ks. mgr lic. Krzysztof Szyndler – doktorant Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II w Lublinie.

ks. Stanisław Łabendowicz

Możliwości realizacji katechezy w szkolnym nauczaniu religii

Possibilities of carrying out catechesis in the teaching of religion in school

Summary

The tasks of school catechesis are inspired by the way in which Jesus guided his disciples: He introduced them to the mysteries of the Kingdom, taught them to pray, proposed evangelical attitudes, initiated the disciples into life in union with Him and with each other, as well as into the mission. This pedagogy of Jesus later shaped the life of Christian communities. The task of catechesis cannot be limited only to the religious dimension, but need to take into account the human being as well. Upbringing is about getting to know the saving truth and transmitting the system of values, standards of conduct, and helping young people search for their own identity and become like Christ by serving other people. The tasks of school catechesis based on the Gospel are able to combine numerous possibilities and human values, give them the right perspective of education, show a comprehensive vision of life and its essential value.

Key words: school catechesis, evangelical values, educational tasks.

W wielu portalach internetowych nieustannie pojawiają się nieprzychylnie wypowiedzi na temat obecności katechezy w polskiej szkole. W związku z tym warto zapytać, jakie działania wychowawcze są podejmowane w polskim systemie edukacji dzięki szkolnemu nauczaniu religii. Katecheza z natury swojej jest ukierunkowana na wychowanie i rozwój człowieka w wierze, jest miejscem dialogu Kościoła ze współczesnym człowiekiem. Jej obecność w szkole świadczy, iż w procesie nauczania i wychowania docenia się znaczenie zasad i wartości chrześcijańskich, które znajdują się u podstaw kultury europejskiej. Katecheza w szkole umożliwia przekazywanie wartości religijnych i społeczno-kulturowych, a przez to wspomaga proces wychowawczy. Poprzez zaznajomienie z przykazaniem miłości Boga i bliźniego wprowadza uczniów w umiejętność braterskiego współżycia, współdziałania i nawiązywania dialogu. Szkoła powinna zapewnić każdemu uczniowi warunki niezbędne do jego rozwoju oraz przygotować go do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich.

1. Jaki jest cel katechezy i edukacji religijnej w szkole?

Ojciec Święty Jan Paweł II w przemówieniu do katechetów, nauczycieli i uczniów we Włocławku 6 czerwca 1991 roku stwierdził: „Dzięki przemianom, jakie się dokonują ostatnio w naszej Ojczyźnie, katecheza wróciła do sal szkolnych (...). Osobiście bardzo się z tego cieszę. Równocześnie pragnę tu powtórzyć zwrot, którego często używam, bo odbija on żywą prawdę o każdej łasce (...) jest wam to dane i równocześnie zadane”¹. Posługa katechetyczna w polskiej szkole została nam „dana” i można mówić o dobrych owocach tego czasu, kiedy nauczanie religii w szkole jest katechezą, prowadzi do bliskości z Chrystusem), bywa ewangelizacją, ze względu na pierwsze poznawanie orędzia chrześcijańskiego, bywa także pomocą w kształtowaniu człowieczeństwa, co też jest realizacją misji Kościoła. Ojciec Święty Jan Paweł II wskazał następujące cele szkolnego nauczania religii: „wprowadzanie wiernych do świadomego uczestnictwa w życiu Bożym i w życiu Kościoła, do dojrzałej wiary, ukazywanie sensu ludzkiego życia, prowadzenie do świętości poprzez umacnianie w Duchu Świętym więzi z Chrystusem w drodze do Ojca”². Natomiast w swojej adhortacji apostołskiej *Catechesi tradendae* dodał, że „ostatecznym celem katechezy jest doprowadzić kogoś nie tylko do spotkania z Jezusem, ale do zjednoczenia, a nawet głębokiej z Nim zażyłości” (CT 5).

Zadaniem wychowania religijnego jest prowadzenie wychowanków ku dojrzałości w wierze. Papież Jan Paweł II zwraca uwagę, by Kościół więcej czasu poświęcał wychowaniu młodych w wierze. W adhortacji *Ecclesia in Europa* stwierdza: „Patrząc w przyszłość koniecznie musimy zwrócić ku nim nasze myśli, musimy spotkać się z umysłami, sercami, osobowościami młodych, by dać im rzetelną formację ludzką i chrześcijańską” (EE 61). Edukacja religijna oznacza wychowanie do uczestnictwa we wspólnocie religijnej. Ma na celu nie tylko przekaz wiedzy (nauczanie), kształtowanie postaw (wychowanie), ale również wprowadzenie w życie duchowe (wiera) oraz inicjację we wspólnotę religijną. Kształcenie

¹ Jan Paweł II, *Przemówienie do katechetów, nauczycieli i uczniów, Włocławek 6 czerwca 1991 r.*, https://opoka.org.pl/biblioteka/W/WP/jan_pawel_ii/inne/kwk_wybor_katechizacja, z dn. 19.11.2022.

² M. Włosiński, *Szkolna katecheza w procesie kształcenia i wychowania ucznia w szkole na tle projektu reformy systemu edukacji*, „Katecheta” (1998) nr 9, s. 30.

³ Por. M. Dziewiecki, *Wychowanie religijne*, „Zeszyty Formacji Katechetów” 61 (2016) nr 1, s. 71-74.

religijne to najważniejszy wymiar wychowania, gdyż dzięki więzi z Bogiem człowiek może odkrywać, kim jest i po co żyje³. Według św. Jana Pawła II katecheza musi się odbywać w oparciu o program ułożony według treści teologicznych. Papież wskazuje, by tworzyć różne programy i według nich nauczać, jednak przestrzega przed ujęciami, w których zatracą się integralność przekazywanej treści. Jak czytamy w adhortacji *Catechesi tradendae*, „Żadnemu katechecie nie wolno własną powagą dzielić dziedzictwa wiary na to, co on uważa za ważne i nieważne, aby potem jednego nauczać, a drugie przemilczać” (CT 30).

Nauczanie religii w systemie szkolnym jest realizacją misji Kościoła, świadczoną rodzicom i szkole na płaszczyźnie aksjologicznej, poprzez przygotowywanie wychowanków do życia w integracji kultury i wiary, interioryzacji wartości i postaw chrześcijańskich oraz zaszczepiania tolerancji światopoglądowej. Troska Kościoła o właściwe wychowanie religijne znajduje swoje potwierdzenie w szeregu dokumentów Kościoła. Sobór Watykański II podkreśla, że prawdziwe „wychowanie zdąża do kształtowania osoby ludzkiej w kierunku celu jej ostatecznego, a równocześnie do dobra społeczności” (DWCH 1). Formacja religijna obejmuje całe życie człowieka. Wprowadzenie w życie wiary dokonuje się w rodzinie, której trud wspiera katechizacja przedszkolna i szkolna dla dzieci i młodzieży. Nauczanie religii w szkole ma pomagać uczniom wierzącym w lepszym zrozumieniu orędzia chrześcijańskiego w odniesieniu do problemów egzystencjalnych, charakterystycznych dla każdej istoty ludzkiej, a zwłaszcza głównych problemów moralnych. Uczniom, którzy poszukują lub doświadczają wątpliwości religijnych, poprzez katechezę szkolną należy stworzyć możliwość odkrycia, czym właściwie jest wiara w Jezusa Chrystusa. Wreszcie dla uczniów niewierzących nauczanie to nabiera cech misyjnego głoszenia Ewangelii, czyli prowadzenia do wiary (por. DOK 75).

Edukacja religijna, oparta na biblijno-teologicznych podstawach, ma obejmować działania umożliwiające człowiekowi wszechstronny rozwój, pozwalające na dostrzeżenie egzystencjalnego wymiaru religii i jej znaczenia dla jakości codziennego życia⁴. Poprzez wychowanie zmierza się do ułatwienia wychowankowi zajęcia właściwego miejsca w otaczającym go świecie oraz podjęcia zadań wobec społeczności, w której żyje. Zasadnicza różnica między wychowaniem a wychowaniem religijnym polega na tym, że wychowanie religijne – dzięki możliwościom ukazywania religijnego sensu i znaczenia odkrywanej i poznawanej przez dziecko rzeczywistości – posiada szerszy zakres oraz bogatsze możliwości motywacyjne. W wychowaniu religijnym dąży się do uzupełnienia wychowania o wartości chrześcijańskie.

Wiara poszerza horyzonty patrzenia na otaczającą rzeczywistość oraz motywuje do działania. Ojciec Święty Jan Paweł II wskazuje, że „Edukacja ma pomagać uczącym się, aby tam, gdzie żyją, z każdym dniem doskonalili się jako ludzie, by coraz bardziej «byli», a nie tylko «mieli». Nauczanie szkolne jest jednym z aspektów edukacji, ale nie może stać się aspektem jedynym. Wszystkie aspekty wychowania muszą być coraz bardziej zintegrowane. Dzięki jedności procesu wychowawczego osobowość i życie młodego człowieka stają się coraz bardziej spójne. Wszyscy – rodzice, nauczyciele, wychowawcy, grupy duszpasterskie – powinni zaangażować się we wspólną pracę na rzecz edukacji. Powinni też

⁴ Zob. S. Dziekoński, *Wychowanie religijne*, w: *Wokół katechezy posoborowej*, red. R. Chałupniak, J. Kochel, J. Kistorz, W. Spyra, Opole 2004, s. 440.

pamiętać, że to, czego nauczają, musi być poparte świadectwem ich życia. Młodzi są bowiem wrażliwi na świadectwo dawane im przez dorosłych, którzy są dla nich wzorem⁵.

Dla edukacji podstawowe znaczenie mają wartości poznawcze, takie jak: odkrywczość, twórczość, prawdziwość. U podłoża wartości poznawczych znajduje się prawda. Ona sama w sobie stanowi cel i istotę poznania. Wychowanie do prawdy jest podstawowym zadaniem katechezy. W *Katechizmie Kościoła Katolickiego* czytamy, że „człowiek z natury kieruje się ku prawdzie. Ma obowiązek szanować ją i o niej świadczyć” (nr 2467). Wynika to z istoty jego człowieczeństwa, a więc bycia istotą rozumną, wolną i posiadającą godność. Celem wychowania w katechezie jest takie ukierunkowanie wychowanka, aby urzeczywistniał w swoim życiu podstawowe wartości: prawdę, dobro i piękno. Dla każdego chrześcijanina wiara i prawda są niezbędnymi elementami życia. Człowiek wierzący wie doskonale, że musi żyć w prawdzie wobec samego siebie, swojej rodziny, społeczeństwa i świata. Wychowanie do życia w prawdzie często wymaga poświęcenia i współpracy wielu osób, głównie rodziców, nauczycieli i wychowawców.

Każdy akt religijny jest aktem moralnym osobowym, a autonomia sumienia kształtowana jest tu także poprzez relację do prawdy⁶. W wychowaniu moralnym i kształtowaniu dojrzałej religijności najistotniejszą sprawą staje się więc nauka dokonywania własnych wyborów i właściwego moralnego oceniania oraz odkrywania prawdziwych wartości⁷. Wychowanie religijne realizuje najlepiej rozwój osobowy człowieka, połączony z pozytywną koncepcją jego wolności i z określonym wyobrażeniem dobra. Dlatego współczesna szkoła w swojej działalności wychowawczej nie może pomijać wartości, mających swe źródło w religii, niezależnie od pluralizmu światopoglądowego. O istocie wychowania rozstrzyga ostatecznie stymulowane samowychowanie się jednostki ludzkiej, dążącej do tego, by stać się autonomiczną osobowością⁸.

Edukacja katolicka odniesie sukces i zrealizuje swe możliwości wówczas, gdy życie poszczególnych osób, wspólnot i instytucji będzie odzwierciedleniem katolickiej filozofii edukacji, na którą składają się takie elementy, jak: poszukiwanie obiektywnego dobra i prawdy, koncentracja na prawdziwej wolności, integralny i stały rozwój osoby, odkrywanie Boga w świecie rzeczy⁹. Należy tu również powiedzieć o znaczącym wpływie na wychowanie chrześcijańskie mentalności samego wychowawcy, która winna być mentalnością ewangeliczną, umiejącą zachować równowagę między wartościami Boskimi i ludzkimi w przekazie katechetycznym. Troska o dostosowanie języka przekazu treści religijnych do potrzeb i zdolności komunikacyjnych odbiorcy towarzyszyły Kościołowi od samego początku¹⁰. Rozwój nauki o komunikowaniu pozwolił rzucić nowe światło na proces nauczania – uczenia się. Zmiany te znalazły również swe odzwierciedlenie na polu edukacji religijnej¹¹.

⁵ Jan Paweł II, *Wychowanie młodego pokolenia zadaniem wszystkich*, http://www.opoka.org.pl/biblioteka/W/WP/jan_pawel_ii/przemowienia/edukacja_03072004.html, z dn. 14.02.2015.

⁶ Por. Z. Zdybicka, *Religia i religioznawstwo*, Lublin 1992, s. 202nn.

⁷ Por. M. Cogieł, *Edukacja religijna w procesie wychowania integralnego*, „Zeszyty Formacji Katechetów” 34 (2009) nr 2, s. 63-66.

⁸ Por. tamże.

⁹ Por. tamże.

¹⁰ Por. J. Rydzewski, *Podstawy komunikatywności języka przepowiadania chrześcijańskiego w nauczaniu religii i w katechezie pozaszkolnej*, Białystok 2008, s. 100-115.

¹¹ Por. E. Szmulka, *E-pokolenie jako wyzwanie dla personalistycznej pedagogiki*, „Cywilizacja” (2007) nr 22, s. 92-100.

2. Chrystus podstawowym źródłem chrześcijańskiego wychowania

Katecheza jest wychowaniem w wierze, prowadzeniem do jej dojrzałości. Jest kształtowaniem prawdziwych uczniów Chrystusa, przede wszystkim przez „nauczanie doktryny chrześcijańskiej, przekazywane na ogół w sposób systematyczny i całościowy” (CT 19). Katecheza dąży więc do tego, „aby pogłębiać rozumienie tajemnicy Chrystusa w świetle Słowa, aż cały człowiek będzie nasycony Jego światłem. Przemieniony przez działanie łaski w nowe stworzenie, chrześcijanin zaczyna naśladować Chrystusa i z dnia na dzień uczy się w Kościele coraz lepiej myśleć jak On, oceniać jak On, postępować zgodnie z Jego przykazaniami i ufać, tak jak On nas do tego wzywa” (CT 20). Katecheza tak powinna kształtować wiarę chrześcijan, aby byli „światłem i solą” (Mt 5,13-16) w dzisiejszym zsekularyzowanym świecie, „ku własnej radości i posługiwaniu innym” (CT 56-57). Zatem katecheza ma przygotować młodzież nie tylko do osobistego przyłgnięcia do Chrystusa, ale również do apostołstwa w środowisku, w jakim żyje.

Wychowania przez katechezę nie można ograniczyć tylko do wymiaru religijnego, ale trzeba mieć na uwadze całego człowieka¹². Należy podkreślić integralną formację kształtującą osobowość wychowanka, w tworzeniu jego stosunku i kształtowaniu postaw wobec otaczającego go świata. Nie chodzi o przekaz systemu norm postępowania, ale o udzielenie pomocy w poszukiwaniu własnej tożsamości: siebie, swojej godności w związkach z Chrystusem oraz upodobnienie się do Niego przez służenie innym¹³. Jest to konieczne w procesie osobowego rozwoju człowieka oraz dorastania do pełni człowieczeństwa. Według Ojca Świętego Jana Pawła II, „Cała rzeczywistość jest zadana człowiekowi pod kątem prawdy (...). Przez poznanie prawdy o świecie, rzeczywistości, o Stwórcy i o stworzeniu, człowiek spłaca ten dług, a równocześnie urzeczywistnia samego siebie. Usprawiedliwia swoją «rozumność» w całym wszechświecie”¹⁴. W liście pasterskim Episkopatu Polski z okazji IV Tygodnia Wychowania, pt. „Wychowywać do prawdy”, czytamy: „Pan Bóg na kartach Biblii przypomina nam rolę prawdy i miłości w życiu człowieka. Źródłem tej troski jest miłość Stwórcy do stworzenia, poddawanego ciągłej pokusie ulegania kłamstwu, którego ojcem jest «władca tego świata» (J 12,31)”¹⁵. Na pytanie, co zrobić, aby młodzież żyła prawdą na co dzień, odpowiedź nasuwa się sama: dać poznać Chrystusa – Prawdę. Chrystus jest Prawdą, a zarazem Dobrem dla wychowanków na całe ich życie. Dynamiczne ukazanie prawdy, jako wartości przyjętej i przeżytej, budzi oddźwięk, angażuje osobiście, prowadzi do działania. Jest to trudne, ale konieczne, bo jest drogą do świadomego i wolnego zaangażowania. Nie ma wychowania bez ukazania najpierw Prawdy.

Katecheza, jeśli ma być owocna, powinna zawierać prawdę zbawczą, która jest połączona z przeżyciem, doświadczeniem i działaniem. Zadaniem katechety jest doprowadzić uczniów do działania i dopomóc w działaniu. Właściwą do tego drogą jest formowanie przekonań. Toteż niezależnie od tego, czy przedstawiamy

¹² Por. J. Bagrowicz, *Katecheza jako wychowanie*, „Horyzonty wiary” 7 (1996), s. 38.

¹³ Por. J. Charytański, *W kręgu zadań i treści katechezy*, Kraków 1992, s. 179.

¹⁴ Jan Paweł II, *Homilia w czasie liturgii słowa skierowana do środowiska Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego*, <http://mateusz.pl/jp99/pp/1987/pp19870609d.htm>, z dn. 09.03.2015.

¹⁵ *Wychowywać do prawdy*, List Pasterski Episkopatu Polski z okazji IV Tygodnia Wychowania, 14-20 września 2014 roku, http://episkopat.pl/dokumenty/listy_pasterskie/6080.1,Wychowywa_do_prawdy.html, z dn. 01.02.2015.

na katechezie prawdę w formie podającej, poszukującej, problemowej, dylematu czy innej z pewnością wysiłek myślowy katechizowanych jest zawsze wskaźnikiem, znakiem dobrej katechezy¹⁶. Jest zatem konieczne, aby „wartości, które człowiek wybiera i do których dąży swoim życiem, były prawdziwe, ponieważ tylko dzięki prawdziwym wartościom może stawać się lepszy, rozwijając w pełni swoją naturę. Człowiek nie znajduje prawdziwych wartości zamykając się w sobie, ale otwierając się i poszukując ich także w wymiarach transcendentnych wobec niego samego. Jest to konieczny warunek, który każdy musi spełnić, aby stać się sobą i wzrastać jako osoba dorosła i dojrzała” (*Fides et ratio*, 25). Poznanie prawdy o Chrystusie jest fundamentem i celem wychowania w katechezie. Katecheza szkolna przekazuje treści dotyczące wiary i prawdy, a niekiedy podejmuje działania budzące wiarę, a więc utożsamia się z ewangelizacją. Zasadniczym celem katechezy jest poznanie prawdy o Bogu, czyli wzbudzenie i rozwijanie wiary oraz wielu wartości jej towarzyszących, takich jak: prawda, dobro, piękno. Katecheza ma doprowadzić do osobowego kontaktu z Jezusem Chrystusem, który jest źródłem szczęścia¹⁷.

Katecheza stanowi jedną z form przepowiadania orędzia zbawczego w Kościele. Ośrodkiem katechezy jest Jezus Chrystus. Treścią nauczania jest tajemnica Chrystusa, natomiast celem katechezy jest zjednoczenie z Nim. Katecheza jest tym doskonalsza, im pełniej ukazuje Chrystusa i doprowadza do doskonałego zjednoczenia się z Nim. W katechezie naucza sam Chrystus, a każdy inny nauczający – jedynie w tej mierze, w jakiej jest Jego zwiastunem lub tłumaczem i w jakiej Chrystus mówi przez jego usta (por. CT 6). Całe życie duchowe katechizowanych powinno nabrać charakteru osobowego i wspólnotowego. Tajemnica Chrystusa jest centrum posługi katechetycznej i drogą dochodzenia do prawdy. Celem bowiem katechezy jest nie tylko kształtowanie umysłu, ale prowadzenie do spotkania i komunii z Bogiem we wspólnocie Kościoła. Wspólnota katechetyczna jest wspólnotą rozważającą i przyjmującą prawdy Chrystusowe¹⁸. Każda katecheza powinna prowadzić do głębokiej zażyłości z Chrystusem (por. CT 6). Katecheza winna ukazywać wezwanie i możliwości pełnego życia Ewangelią. Źródłem, z którego katecheza czerpie swą treść, jest Słowo Boże przekazywane przez tradycję i Pismo Święte (por. CT 27). W katechezie urzeczywistnia się służba prawdzie, za którą Kościół jest odpowiedzialny (por. RH 19). Prawda ta jest „własnością” Boga (por. RH 19), co powinno być na katechezie podkreślone. Każdy katecheta musi więc być zatroskany o wierność Boskiemu źródłu prawdy. Katecheza jest pełną odpowiedzialności służbą prawdzie. Jak zauważa Ojciec Święty Jan Paweł II, „Odpowiedzialność za prawdę Bożą oznacza równocześnie jej umiłowanie i dążność do takiego zrozumienia, które nam samym, a także i drugim, tę prawdę może przybliżyć” (RH 19).

Jan Paweł II w adhortacji apostołskiej *Catechesi Tradendae* wskazuje, że w wewnętrznej istocie katechezy znajduje się „Osoba: Jezus Chrystus z Nazaretu, «jednorodzony od Ojca, pełen łaski i prawdy, który cierpiał i umarł za nas i który teraz, ponieważ zmartwychwstał, żyje z nami na zawsze. On właśnie jest «Drogą, Prawdą i Życiem» (J 14,6), a życie chrześcijańskie polega na tym, że idziemy za Chrystusem, a więc na sequela Christi” (CT 5). Kościół wzywa do stałej odnowy i ustawicznego udoskonalania katechezy. Jest to wynik

¹⁶ Por. E. Materski, *Odpowiedzialność Kościoła za katechezę*, Radom 1993, s. 167.

¹⁷ Por. J. Wilk, *Rodzina a katecheza*, „Homo Dei” 43 (1974) nr 1, s. 34-37.

¹⁸ Por. E. Materski, „*Redemptor hominis*” w katechezie, w: *Jan Paweł II naucza*, t. 5, Lublin 1982, s. 146 n.

chrystocentrycznego spojrzenia na katechezę. W adhortacji apostoelskiej o katechizacji czytamy: „Chrystus musi być ukazany jako aktualne wezwanie, wobec którego człowiek współczesny winien zająć własne stanowisko. Treścią katechezy nie może być tylko Chrystus historyczny, ale Pośrednik i Zbawiciel, Osoba żywa, działająca aktualnie w Kościele: zatem Chrystus jako problem, który staje dziś przed każdym człowiekiem i domaga się zajęcia osobistej postawy. Człowiek dorastający pragnie budować swoją osobowość; przybliżenie mu tajemnicy Chrystusa ma go przekonać, że zaakceptowanie Chrystusa służy najlepiej i najpełniej temu budowaniu. Nauka Chrystusa nie jest zbiorem abstrakcyjnych prawd, ale udziałem w żywej tajemnicy Bożej, udziałem w Prawdzie, którą jest On sam” (CT 6). Udoskonalenie katechezy jest więc owocem ludzkich wysiłków, ale przede wszystkim owocem działania Bożego¹⁹.

Katecheza ze swojej natury musi docierać do człowieka w jego sytuacji w świecie współczesnym oraz pomagać mu poznawać pełny sens jego człowieczeństwa. Kościół pragnie, „aby każdy człowiek mógł odnaleźć Chrystusa, aby Chrystus mógł z każdym iść przez życie mocą tej prawdy o człowieku i świecie, która zawiera się w Tajemnicy wcielenia i Odkupienia, mocą tej miłości, jaka z niej promieniuje” (RH 13). Chodzi o poznanie i przyłgnięcie do Chrystusa. Tajemnica wcielenia i Odkupienia zawiera w sobie prawdę o wielkiej godności człowieka, dla którego Bóg stał się człowiekiem i z którym Chrystus się zjednoczył. Stąd każdy człowiek ma prawo do Chrystusa i usłyszenia prawdy o Nim.

3. Zadania katechezy i edukacji religijnej w szkole

Cele szkolnego nauczania religii realizowane są dzięki realizacji zadań, stojących przed osobami odpowiedzialnymi za katechezę. *Dyrektorium ogólne o katechizacji* z 1997 r. wymienia takie obowiązki, jak: rozwijanie poznania wiary, wychowanie liturgiczne, formacja moralna, nauczanie modlitwy, wychowanie do życia wspólnotowego, wprowadzenie do misji (por. DOK 85-86, DKKKP 23). Natomiast *Dyrektorium o katechizacji* z 2020 r. podaje następujące zadania katechezy: prowadzić do poznania wiary, wtajemniczyć w sprawowanie Misterium, formować do życia w Chrystusie, uczyć modlitwy, wprowadzać do życia wspólnotowego. Zadaniem katechezy jest pomoc w lepszym poznaniu Jezusa, Królestwa Bożego, Jego wymagań i obietnic zawartych w orędziu ewangelicznym oraz Jego dróg, w dojrzywaniu wyznania wiary, w głoszeniu Go w Eucharystii i w odnawianiu zobowiązań, jakie z niego wynikają (por. DOK 82). Ma również pomagać w poznaniu Boga i Jego zbawczego planu, który skonkretyzował się w Jezusie Chrystusie (por. DCG 21) oraz wspomagać w daniu przez katechizowanego odpowiedzi na rozpoznane i odkryte wezwanie Boże (por. CT 15). Nie chodzi więc jedynie o spotkanie katechizowanego z Chrystusem²⁰, ale przede wszystkim o wyjaśnienie ludzkiej egzystencji w świetle wiary i budowanie postawy wiary (por. DOK 81).

Ponieważ katecheza jest integralną formacją chrześcijańską, która dotyczy wszystkich elementów życia, jej zadania odpowiadają wychowaniu różnych wymiarów wiary²¹. Zadania katechezy muszą być przedstawiane zarówno w aspekcie naturalnym, jak i nadprzyrodzonym. Wynika to z faktu, że katecheza, jako działanie ewangelizacyjne, jest jednocześnie dziełem Boga i człowieka.

¹⁹ Por. E. Materski, *Odpowiedzialność Kościoła...*, s. 56.

²⁰ Por. J. Szpet, *Dydaktyka katechezy*, Poznań 1999, s. 23.

²¹ Por. tamże, s. 23-24.

Katecheza zatem winna być ujmowana z jednej strony w kontekście daru Boga dla człowieka, z drugiej – wolnej odpowiedzi, jaka ma dać katechizowany (por. DOK 145). Katecheza jest darem danym i zadaniem (por. DOK 31). Stąd wszystkie są konieczne, gdyż każde na swój sposób realizuje cel katechezy. Każdy z wymiarów wiary, jako całość wiary, powinien zakorzenić się w doświadczeniu ludzkim. Oddzielenie od siebie tych różnych aspektów wiary powodowałoby szkodę (por. DOK 87). W celu zrealizowania swojego zadania katecheza wykorzystuje dwa wielkie środki, jakimi są przekazywanie orędzia ewangelicznego i doświadczenie życia chrześcijańskiego²². *Directorium Catechisticum Generale* mówi o trzech funkcjach katechezy ściśle ze sobą powiązanych: wtajemniczenia, kształcenia i wychowania. „Katecheza... wypełnia równocześnie zadania wtajemniczenia, kształcenia i wychowania. Jest rzeczą niezmiernie ważną, by katecheza skupiła w sobie wspomniane wyżej różne aspekty, ale w ten sposób, żeby nie oddzielać jednego aspektu od pozostałych” (DCG 31). Natomiast *Dyrektorium ogólne o katechizacji* nazwie je zadaniami (DOK 68).

W *Dyrektorium o katechizacji* z 2020 r. czytamy: „Aby osiągnąć swój cel, katecheza realizuje pewne wzajemnie powiązane zadania, zainspirowane tym, w jaki sposób Jezus formował swoich uczniów: *zapoznawał* ich z tajemnicami Królestwa, uczył *modlitwy*, proponował *ewangeliczne postawy*, wtajemniczał uczniów w życie w *zjednoczeniu* z Nim i między sobą oraz w *postaniu*. Ta Jezusowa pedagogika kształtowała potem życie wspólnoty chrześcijańskiej: «Trwali oni w *naucze* Apostołów i we *wspólnocie*, w łamaniu *chleba* i w *modlitwach*» (Dz 2,42). W istocie, *wiarę* trzeba *poznać*, *celebrować*, *przeżywać* i *przeobrażać* w modlitwę. Aby formować do integralnego chrześcijańskiego życia, katecheza realizuje zatem następujące zadania: prowadzi do poznania wiary; wtajemnicza w sprawowanie Misterium; formuje do życia w Chrystusie; uczy modlitwy i wprowadza do życia we wspólnocie” (nr 79).

3.1. Prowadzić do poznania wiary

Pierwszym zadaniem katechezy jest ułatwiać poznawanie i zgłębianie chrześcijańskiego orędzia. W ten sposób pomaga poznawać prawdę chrześcijańskiej wiary, wprowadza w poznanie Pisma Świętego i żywej Tradycji Kościoła, wspiera poznanie *Credo* (*Symbolu wiary*) i tworzenie spójnej wizji doktrynalnej, na której można się w życiu oprzeć. Ważne jest, by nie lekceważyć tego poznawczego wymiaru wiary i troszczyć się o umacnianie go w procesie formowania integralnej chrześcijańskiej dojrzałości. Porażką byłaby bowiem katecheza przeciwstawiająca treści doświadczeniu wiary. Bez doświadczenia wiary zostalibyśmy pozbawieni prawdziwego spotkania z Bogiem i z braćmi, zaś brak treści uniemożliwiłby dojrzewanie w wierze, która pozwala wprowadzić w istotę Kościoła i przeżywać spotkanie oraz wymianę myśli z innymi (por. DOK 80).

Aby w kogoś lub coś uwierzyć, należy najpierw tego kogoś lub to coś poznać. W tym celu niezbędne jest nabyć wiedzy o tym kimś/czymś. Wiara musi iść tu w parze z rozumem, gdyż razem „jak dwa skrzydła, na których duch ludzki unosi się ku kontemplacji prawdy”²³. W nauczaniu katechetycznym „przyłgnięcie do Jezusa i głęboka z Nim zażyłość” (CT 5) muszą być poprzedzone zrozumieniem i przyjęciem Jego zbawczego orędzia miłości, które objawił ludziom i światu. Dokonuje się to poprzez poznanie Objawienia Bożego zawartego w Piśmie Świętym

²² Por. tamże, s. 24-26.

²³ Jan Paweł II, *Fides et ratio*, wstęp.

i Tradycji Katecheza szkolna winna więc doprowadzić uczniów do takiego przyswojenia doktryny chrześcijańskiej, by byli oni w stanie interpretować swoje życie zgodnie z myślą samego Chrystusa (por. DOK 85, DKKKP 24).

3.2. Wtajemniczyć w sprawowanie Misterium

Katecheza ma nie tylko ułatwiać żywe poznanie tajemnicy Chrystusa, ale także wspierać rozumienie i doświadczanie sprawowania liturgii. Spełniając to zadanie, katecheza pomaga zrozumieć doniosłość liturgii w życiu Kościoła, wprowadza do poznania sakramentów i życia sakramentalnego, szczególnie do sakramentu Eucharystii, który jest źródłem i szczytem życia i misji Kościoła. Sprawowane w liturgii sakramenty są szczególnym środkiem, który w pełni jednoczy z Tym, którego głosi Kościół (por. DOK 81). Ponadto katecheza uczy postaw, jakich wymaga sprawowanie liturgii w Kościele: radości z powodu jej uroczystego charakteru, poczucia wspólnotowości, uważnego słuchania słowa Bożego, pełnej ufności modlitwy, uwielbienia i dziękczynienia, wrażliwości na symbole i znaki (por. DOK 82). Poprzez świadome i aktywne uczestnictwo w liturgii katecheza uczy rozumieć rok liturgiczny, który jest prawdziwym nauczycielem wiary i ukazuje znaczenie niedzieli – Dnia Pańskiego i dnia chrześcijańskiej wspólnoty. Katecheza pomaga również docenić formy wyrazu wiary właściwe ludowej pobożności.

3.3. Formować do życia w Chrystusie

Katecheza ma za zadanie sprawiać, by w sercu każdego chrześcijanina wybrzmiało wezwanie do życia nowym życiem, stosownym do godności dziecka Bożego otrzymanej przez chrzest i do życia Zmartwychwstałego, które przekazywane jest w sakramentach. To zadanie polega na ukazywaniu, że najszczytniejsze powołanie do świętości (por. LG 40)²⁴ wymaga odpowiedzi w postaci dziecięctwa, zdolnego sprowadzić każdą sytuację na drogę prawdy i szczęścia, jaką jest Chrystus. W tym sensie katecheza uczy naśladowania Pana Jezusa zgodnie z poleceniami, które sformułował w postaci *Błogosławieństw* (Mt 5,1-12), a unaocznili swoim życiem. Jezus wyjaśnił z całą prostotą, co to znaczy być świętymi, a uczynił to, kiedy zostawił nam błogosławieństwa (por. Mt 5,3-12; Łk 6,20-23). Są one jakby dowodem tożsamości chrześcijanina (por. DOK 83). Wychowanie moralne jest bardzo ważnym aspektem życia każdego człowieka. Najlepszym momentem, aby przekazać najważniejsze wartości moralne jest okres szkolny, w którym to uczeń wyrabia sobie poglądy na otaczający go świat i relacje z innymi ludźmi. Istnieje potrzeba formacji sumienia, bowiem sama tylko wiedza o tym, co jest moralnie dobre, a co złe, nie wystarcza. Sumienie zaś właściwie uformowane odpowiada w sposób wolny i odpowiedzialny na Boże wezwanie. Ponieważ współczesna kultura niejednokrotnie wystawia sumienie wierzącego na próbę, dlatego wychowanie moralne winno z jednej strony otwierać człowieka na łaskę i miłosierdzie, kształtując w ten sposób postawę pokuty i pojednania, z drugiej - winno ukazywać związek pomiędzy wolnością i prawdą. Tak rozumiane wychowanie moralne domaga się podkreślenia nie tylko elementu nadprzyrodzonego, ale i elementu naturalnego. Wynika to między innymi z natury katechezy jako pedagogii w akcie wiary, jak również z chrystocentrycznie określonej zasady wierności Bogu i człowiekowi. Podstawową normą dla formacji moralnej winno

²⁴ Na temat powołania do świętości we współczesnym świecie zob.: Papież Franciszek, *Adhortacja apostolska „Gaudete et exsultate”* (19 marca 2018).

być przykazanie miłości, bowiem *człowiek nie może żyć bez miłości. Człowiek pozostaje dla siebie istotą niezrozumiałą i jego życie pozbawione jest sensu, gdy nie objawi mu się Miłość, jeśli nie spotka się z Miłością, jeśli jej nie dotknie i nie uczyni w jakiś sposób swoją, jeśli nie znajdzie w niej żywego uczestnictwa*²⁵. Dlatego też nie wolno zapominać, że to właśnie katecheza rodzinna zakłada fundament pod proces wychowania moralnego, a jest nim świadectwo rodzinnej miłości.

3.4. Wychować do modlitwy

Wychowanie do modlitwy napotyka w dzisiejszych czasach na szczególną trudność, bowiem w wielu domach ludzi ochrzczonych zanikła praktyka modlitwy. Adresatami katechezy stają się w ten sposób ludzie, którzy nie rozumieją sensu modlitwy i nie odczuwają jej potrzeby. To właśnie ze względu na nich przed katechezą polską pojawiają się nowe zadania: rozbudzenia życia modlitwy przez ukazanie jej sensu. Katecheza w żadnej ze swoich form nie może i nie powinna rezygnować z nauczania modlitwy i z wdrażania do jej praktykowania. Bez modlitwy nie ma prawdziwego i autentycznego życia chrześcijańskiego. Kiedy katecheza jest przeniknięta klimatem modlitwy, wtedy praktykowanie całego życia chrześcijańskiego osiąga swoją głębię (zob. DOK 85; PDK 21).

Nauczanie modlitwy jest szczególnie obowiązkiem rodziców katolickich (por. FC 60). Praktyka modlitwy rodzinnej łączy modlitwę Kościoła z modlitwą prywatną wiernych (por. FC 61; KL 12). Szkolne nauczanie religii, poza wprowadzeniem w praktykę modlitwy wspólnej, przekazuje wiedzę na temat modlitwy, ukazuje jej sens w kontekście całego depozytu wiary. Duszpasterstwo katechetyczne w parafii – przez katechezę parafialną i funkcjonujące w parafii grupy modlitewne – wtajemnicza natomiast w modlitwę wspólnoty Kościoła. Powinno ono również wykorzystywać w tym celu pozytywne formy pobożności ludowej, do których wierni są szczególnie przywiązani. Mimo, że domagają się one niekiedy oczyszczenia, przejrzenia i poprawy, „przyczyniają się do głębszego zrozumienia tajemnicy Chrystusa” (CT 54).

3.5. Wychować do życia wspólnotowego

Podstawę wychowania do życia wspólnotowego stanowi przekonanie, że „istnieje pewne podobieństwo między jednością Osób Boskich a braterstwem, jakie ludzie powinni zaprowadzić między sobą, w prawdzie i miłości” (PDK 28; KKK1878). Wychowanie do życia wspólnotowego powinno uwzględniać istnienie różnych społeczności, w jakich katechizowani żyją lub żyć będą. Ponadto musi mieć charakter integralny, aby mogło przygotowywać do podjęcia zadań zarówno we wspólnotach i społecznościach naturalnych, jak i nadprzyrodzonych (por. ChL 59). Naturalnymi wspólnotami są rodzina i naród. Katecheza Kościoła winna więc zwracać uwagę na umacnianie więzi rodzinnych, i to nie tylko w odniesieniu do rodziców i dzieci, rodzeństwa, ale także wobec najstarszych członków rodziny²⁶. Nacechowane miłością relacje rodzinne stanowią najlepsze lekarstwo na mentalność konsumpcyjną, niszczącą wspólnotę i poniżającą godność osoby ludzkiej poprzez jej urzeczowienie. W tym kontekście ważnym zadaniem katechezy jest upowszechnianie Karty Praw Rodziny (por. FC 46; zob. PSPR 15). Natomiast

²⁵ RH 10; O wynikającej stąd formacji charytatywnej zob. PSPCh 40.

²⁶ Por. Jan Paweł II, *List do ludzi w podeszłym wieku* (1 X 1999), 11.

co się tyczy formacji do życia wspólnotowego, *Dyrektorium ogólne o katechizacji* wskazuje, że „katecheza ma zatem za zadanie rozwijać poczucie przynależności do Kościoła; uczyć poczucia *jedności* w Kościele, prowadząc do przyjęcia Magisterium, jedności z pasterzami i braterskiego dialogu; formować do poczucia *współodpowiedzialności* za Kościół, by jego członkowie aktywnie uczestniczyli w budowaniu wspólnoty i jako uczniowie-misjonarze przyczyniali się do jego rozwoju” (DOK 89).

Podsumowanie

W procesie katechezy szkolnej istnieje potrzeba współpracy różnych środowisk. Podkreśla się bardzo ważną rolę środowiska rodzinnego, które w rozwoju człowieka nie może być w żaden sposób zastąpione²⁷. Zarówno w systemach oświatowych, jak też w planowaniu katechetycznym, zwraca się szczególną uwagę na dom rodzinny. Zauważa się coraz częściej konieczność wzajemnego oddziaływania na siebie w relacjach: szkoła-rodzina, katecheta-rodzice²⁸. Dążenie do współdziałania rodziców, katechetów i nauczycieli w dziele wychowania dzieci i młodzieży jest odczytywane jako warunek konieczny rozwoju osobowości młodego pokolenia. *Directorium Catechisticum Generale* podaje, że „współpraca między katechetami a rodzicami konieczna jest do tego, by wychowanie dzieci postępowo w zgodny i odpowiedni sposób. Taka współpraca dokonuje się z obopólnym pożytkiem, a obydwie strony czerpią stąd pomoc do wykonywania swoich specyficznych zadań” (DCG 79). Współpraca pomiędzy rodzicami i katechetami sprzyja stworzeniu prawdziwego środowiska wychowawczego. Ojciec Święty Jan Paweł II wskazuje, że edukacja „ma pomagać uczącym się, aby tam, gdzie żyją, z każdym dniem doskonalili się jako ludzie, by coraz bardziej «byli», a nie tylko «mieli». Nauczanie szkolne jest jednym z aspektów edukacji, ale nie może stać się aspektem jedynym. Wszystkie aspekty wychowania muszą być coraz bardziej zintegrowane. Dzięki jedności procesu wychowawczego osobowość i życie młodego człowieka stają się coraz bardziej spójne. Wszyscy – rodzice, nauczyciele, wychowawcy, grupy duszpasterskie – powinni zaangażować się we wspólną pracę na rzecz edukacji. Powinni też pamiętać, że to, czego nauczają, musi być poparte świadectwem ich życia. Młodzi są bowiem wrażliwi na świadectwo dawane im przez dorosłych, którzy są dla nich wzorem. Rodzina nadal pozostaje podstawowym miejscem wychowania”²⁹. Celem wychowania w katechezie szkolnej jest kształtowanie człowieka w kierunku jego celu ostatecznego. Pierwszorzędne znaczenie w rozwijaniu postawy szacunku dla prawdy ma świadectwo życia rodziców, wychowawców i osób znaczących. Największe zaś znaczenie wychowawcze mają konkretne wybory moralne, które są często dokonywane w prozaicznych sytuacjach życia³⁰. Wychowanie w prawdzie polega na poszukiwaniu, ale i świadczeniu o niej w różnych sytuacjach życiowych.

²⁷ Por. B. Klaus, *Dziecko w rodzinie – zasady katolickiego wychowania*, w: *Przyszłość ludzkości idzie przez rodzinę*, red. W. Szewczyk, Warszawa 1992, s. 250-261.

²⁸ Por. H. Wistuba, *Współpraca rodziców z katechetą w nauczaniu wiary*, „Katecheta” 14 (1970), s. 255.

²⁹ Jan Paweł II, *Wychowanie młodego pokolenia zadaniem wszystkich*, http://www.opoka.org.pl/biblioteka/W/WP/jan_pawel_ii/przemowienia/edukacja_03072004.html, z dn. 14.02.2015. Jan Paweł II, *Wstańcie, chodźmy*, Kraków 2004, s. 80-84.

³⁰ Por. M. Studenski, *Wrzecz ze św. Teresą Benedyktą od Krzyża (Edytą Stein) odkrywamy prawdę – fundament wychowania. Konferencja dla duszpasterzy i wychowawców z okazji IV Tygodnia Wychowania w Polsce*, www.images2014/konferencja2014.pdf, z dn. 12.01.2015.

Bibliografia

- Bagrowicz J., *Katecheza jako wychowanie*, „Horyzonty wiary” 7 (1996).
- Charytański J., *W kręgu zadań i treści katechezy*, Kraków 1992.
- Cogiel M., *Edukacja religijna w procesie wychowania integralnego*, „Zeszyty Formacji Katechetów” 34 (2009) nr 2, s. 63-66.
- Dziekoński S., *Wychowanie religijne*, w: *Wokół katechezy posoborowej*, red. R. Chałupniak, J. Kochel, J. Kistorz, W. Spyra, Opole 2004.
- Dziewiecki M., *Wychowanie religijne*, „Zeszyty Formacji Katechetów” 61 (2016) nr 1, s. 71-74.
- Jan Paweł II, *Homilia w czasie liturgii słowa skierowana do środowiska Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego*, <http://mateusz.pl/jp99/pp/1987/pp19870609d.htm>, z dn. 09.03.2015.
- Jan Paweł II, *List do ludzi w podeszłym wieku* (1 X 1999).
- Jan Paweł II, *Przemówienie do katechetów, nauczycieli i uczniów, Włocławek 6 czerwca 1991 r.*, https://opoka.org.pl/biblioteka/WWP/jan_pawel_ii/inne/kwk_wybor_katechizacja, z dn. 19.11.2022.
- Jan Paweł II, *Wychowanie młodego pokolenia zadaniem wszystkich*, http://www.opoka.org.pl/biblioteka/WWP/jan_pawel_ii/przemowienia/edukacja_03072004.html, z dn. 14.02.2015.
- Jan Paweł II, *Wychowanie młodego pokolenia zadaniem wszystkich*, http://www.opoka.org.pl/biblioteka/WWP/jan_pawel_ii/przemowienia/edukacja_03072004.html, z dn. 14.02.2015.
- Jan Paweł II, *Wstańcie, chodźmy*, Kraków 2004, s. 80-84.
- Klaus B., *Dziecko w rodzinie – zasady katolickiego wychowania*, w: *Przyszłość ludzkości idzie przez rodzinę*, red. W. Szewczyk, Warszawa 1992, s. 250-261.
- Kongregacja ds. Duchowieństwa, *Dyrektorium o katechizacji*, Watykan 1997.
- Materski E., „*Redemptor hominis*” w katechezie, w: *Jan Paweł II naucza*, t. 5, Lublin 1982.
- Materski E., *Odpowiedzialność Kościoła za katechezę*, Radom 1993.
- Papieska Rada ds. Krzewienia Nowej Ewangelizacji, *Dyrektorium o katechizacji*, Watykan 2020.
- Papież Franciszek, *Adhortacja apostołska „Gaudete et exsultate”* (19 marca 2018).
- Rydzewski J., *Podstawy komunikatywności języka przepowiadania chrześcijańskiego w nauczaniu religii i w katechezie pozaszkolnej*, Białystok 2008, s. 100-115.
- Studenski M., *Wraz ze św. Teresą Benedyktą od Krzyża (Edytą Stein) odkrywamy prawdę – fundament wychowania. Konferencja dla duszpasterzy i wychowawców z okazji IV Tygodnia Wychowania w Polsce*, twrsk.nazwa.pl/www/images/2014/konferencja2014.pdf, z dn. 12.01.2015.
- Szmułka E., *E-pokolenie jako wyzwanie dla personalistycznej pedagogiki*, „Cywilizacja” (2007) nr 22, s. 92-100.
- Szpet J., *Dydaktyka katechezy*, Poznań 1999.
- Wilk J., *Rodzina a katecheza*, „Homo Dei” 43 (1974) nr 1, s. 34-37.
- Wistuba H., *Współpraca rodziców z katechetą w nauczaniu wiary*, „Katecheta” 14 (1970).
- Włosiński M., *Szkolna katecheza w procesie kształcenia i wychowania ucznia w szkole na tle projektu reformy systemu edukacji*, „Katecheta” (1998) nr 9.
- Wychowywać do prawdy, List Pastorski Episkopatu Polski z okazji IV Tygodnia Wychowania, 14-20 września 2014 roku*, http://episkopat.pl/dokumenty/listy_pasterskie/6080.1,Wychowywa_do_prawdy.html, z dn. 01.02.2015.
- Zdybicka Z., *Religia i religioznawstwo*, Lublin 1992.

Możliwości realizacji katechezy w szkolnym nauczaniu religii

Streszczenie

Zadania katechezy szkolnej zainspirowane są sposobem, w jaki Jezus wprowadzał swoich uczniów: zapoznawał ich z tajemnicami Królestwa, uczył modlitwy, proponował ewangeliczne postawy, wtajemniczał uczniów w życie w zjednoczeniu z Nim i między sobą oraz w posłanie. Ta Jezusowa pedagogika ukształtowała potem życie wspólnot chrześcijańskich. Zadania katechezy nie można ograniczyć tylko do wymiaru religijnego, ale trzeba mieć na uwadze całego człowieka. W wychowaniu chodzi o poznanie zbawczej prawdy i przekaz systemu wartości, norm postępowania oraz udzielenie pomocy w poszukiwaniu własnej tożsamości i upodobnienie się do Chrystusa przez służenie innym ludziom. Zadania katechezy szkolnej oparte na Ewangelii są zdolne zespolić ze sobą liczne możliwości i wartości ludzkie, nadać im właściwą perspektywę wychowania, ukazać całościową wizję życia i istotną jego wartość.

Słowa klucze: katecheza szkolna, wartości ewangeliczne, zadania wychowawcze.